

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

PM handledare och student – Verksamhetsförlagd utbildning

Kurs

Praktisk omvårdnad- personcentrering, kvalitet
och säkerhet, 18 hp

Termin 2

Innehållsförteckning

Genomförande av VFU	3
Bedömning och struktur under VFU	3
Studentparets roll och ansvar.....	3
Handledarens roll och ansvar	3
För att bli godkänd på VFU:	4
Obligatoriska moment under VFU.....	4
Lärandeplan.....	4
Aktiviteter	4
Aktivitet 1 – Etiska dilemman	4
Aktivitet 2 – Tillämpa standardiserade metoder.....	5
Aktivitet 3 – Omvårdnadsprocessen	5

Genomförande av VFU

Detta PM ska fungera som ett stöd för både handledare och studenter under den första verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) inom programmet.

VFU-perioden sträcker sig över fyra veckor, där studentparet är på sin VFU-plats två dagar i veckan (torsdag och fredag). Övriga dagar måndag - onsdag får inte VFU förläggas då de ägnas åt andra kursrelaterade moment. Arbetsstidslagen måste följas vad gäller nattvila mellan passen och raster under varje arbetspass.

Studentparet handleds med Peer learningmodellen som innebär att studenterna handleds i par på sina VFU-platser. Mer information om handledningsmodellen finns att läsa i VFU-handboken under "Lärande i VFU".

Studentparet tilldelas en eller flera patienter att fokusera på under VFU där de ges tillgång till journalen och göra kliniska bedömningar tillsammans med handledare utifrån kursens lärandemål. Omvårdnadsinsatserna baseras på teoretisk kunskap, där fokus ligger på personcentrerad vård och att följa omvårdnadsprocessen under handledning. Det är positivt om studentparet även får möjlighet att utföra omvårdnad tillsammans med undersköterskor/vårdpersonal. Studentparet ska även utföra lärandeaktiviteter under VFU som beskrivs längre ner i dokumentet.

Bedömning och struktur under VFU

Studentparet följer inte en och samma handledare under VFU-perioden utan kan handledas av olika handledare dag för dag. För att få en följsamhet under VFU har studenten med sig två dokument som heter "Matris över utförda moment" där det finns definierat vad studentparet ska fokusera på under VFU-perioden relaterat till lärandemålen, det andra är "Reflektionsdagblad" där studenten skriver ner sina dagliga reflektioner. Dessa dokument ska varje dag fyllas i av studenten.

Handledaren för dagen signerar "Matris över utförda moment" och ger skriftlig feedback på studentens "Reflektionsdagblad" efter varje avslutat arbetspass (dokumenten finns i VFU-handboken). Handledaren för dagen ansvarar för att ta del av studentparets reflektioner och feedback från andra handledare för att möjliggöra en progression.

Studentparet tilldelas även en huvudhandledare som i slutet av VFU-perioden ansvarar för att bedöma studenten utifrån "Matrisen över genomförda moment" och "Reflektionsdagblad" som sedan sammanställs i studentens slutgiltiga omdöme i AssCe-formuläret. Det är även en fördel om huvudhandledaren kan följa upp studentparets progressions med de handledare som varit ansvariga.

Studentparets roll och ansvar

- Inhämta kunskap, teoretiskt och praktiskt.
- I olika kliniska situationer bestämma rollfördelning i studentparet så som observatör och utförare, alternativt att aktiviteten görs tillsammans.
- Förbereda moment och i förekommande fall informera patienten och närstående.
- Stämna av med handledaren innan momentet utförs.
- Genomföra aktiviteten utefter de redan bestämda rollerna.
- Planera och genomföra återkoppling till handledaren efter de i förväg bestämda förutsättningarna samt reflektera tillsammans i studentparet.

Handledarens roll och ansvar

- Leda studentparet genom arbetet och stödja processen samt planeringen.
- Tillsä att momentet ligger på rätt utmaningsnivå för studentparet och är relevant i

förhållande till lärandemål.

- Visa var information och material finns.
- Stämma av med studentparet innan utförandet. Detta ger handledaren möjlighet att bedöma vilket stöd som studenterna behöver samt ta ställning till eventuella säkerhetsaspekter och ha handledningsberedskap för oförutsedda händelser.
- Följa upp studentparets lärande med korta avstämningar och schemalagd återkoppling utifrån "Matris över utförda moment" samt reflektionsdagblad på kontinuerlig basis.
- Vara med vid utförandet vid behov.
- Utvärdera och reflektera tillsammans med studentparet.
- Utefter lärandemålen gör en individuell bedömning av studentparets utförande.

Då studenterna ännu inte har examinerats i medicintekniska moment, såsom injektioner, provtagningar, katetersättning, sondinläggning eller insättande av perifer venkateter, ska dessa moment därför inte utföras på patienter under denna VFU.

För att bli godkänd på VFU:

- Utvalda AssCe-faktorer har uppnått minst "God måluppfyllelse"
- Lärandeplan är inskickad och överlämnad till handledare innan VFU
- Samtliga aktiviteter är genomförda
- Minst 64 timmars närvaro
- AssCe och närvarorapport är inskickad i canvas

Om det finns risk för att studenten underkänns under VFU ska kursansvarig (KA) samt VFU-ansvarig omedelbart informeras. Därefter upprättas en individuell pedagogisk handlingsplan i samråd med studenten och handledaren.

Obligatoriska moment under VFU

Under VFU genomför studentparet flera obligatoriska moment för lärandet. Dessa inkluderar att upprätta en lärandeplan inför VFU och genomföra aktiviteter kopplade till VFU. Studenten förväntas även fylla i en matris över de moment som utförts varje dagligen samt skriva dagliga reflektioner. Matrisen över utförda dokument samt reflektionsdagbladet finns att hämta i VFU-handboken.

Lärandeplan

Lärandeplan mejlas till handledaren innan VFU startar. Handledaren ska ta del av lärandeplanen för att få kunskap om studentens tidigare erfarenheter, mål, förväntningar och lärandestrategier.

Aktiviteter

Aktivitetserna under VFU-perioden är utformade för att stödja och utveckla studentens kunskaper. Studentparet är ansvarig för att genomföra alla aktiviteter under din VFU, och det är obligatoriskt att slutföra samtliga moment. Studentparet bestämmer själva i vilken ordning de genomförs.

Aktivitet 1 – Etiska dilemman

Identifiera, analysera och reflektera tillsammans i studentparet samt tillsammans med er handledare om de etiska dilemman ni sett eller dilemman som kan uppstå i en specifik vårdssituation. Reflektera utifrån egna såväl som utifrån omgivningens attityder och värderingar i förhållande till etiska teoretiska resonemang.

Lärandemål som bearbetas:

- reflektera över egna såväl som allmänna attityder och värderingar i förhållande till etiska dilemman.

Aktivitet 2 – Tillämpa standardiserade metoder

Standardiserade bedömningsmetoder är viktiga verktyg inom hälso- och sjukvården för att säkerställa en korrekt och säker bedömning av en patients situation, funktion och behov. Genom att använda dessa metoder kan relevant och tillförlitlig information samlas in som stöd för beslutsfattande. Standardiserade metoder, som exempelvis ABCDE, NEWS, SBAR eller Senior Alert och dokumentationsmodeller som VIPS eller ICF, kompletterar annan information och bidrar till ökad säkerhet och kvalitet i omvårdnaden.

Studentparet ska använda en standardiserad metod, som till exempel NEWS för att bedöma vitala parametrar hos en patient. Efter att ha genomfört bedömningen, reflektera tillsammans i paret samt och med handledare över hur användningen av den standardiserade metoden bidrog till en strukturerad och säker bedömning. Diskutera också hur standardisering och pålitlighet stärker säkerheten i omvårdnaden och vilka konsekvenser det kan få om sådana metoder inte följs korrekt.

Reflektera även över din egen roll och ansvar i att använda dessa verktyg på ett korrekt sätt och hur detta kan förhindra misstag i vården. Den egna yrkesrollen är central i att följa dessa riktlinjer och säkerställa att patientens vård blir säker, noggrann och av hög kvalitet.

Lärandemål som bearbetas:

- reflektera över hur standardisering och den egna rollens teoretiska kunskap bidrar säkerhet samt dess betydelse för att förhindra misstag
- visa aktuell lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras

Aktivitet 3 – Omvårdnadsprocessen

Var med vid de dagliga rutinerna hos en patient. Till en början observerar studentparet vårdpersonalens arbete. Reflektera över hur de utför omvårdnaden, hur de kommunicerar med både patienten och varandra. Tänk igenom hur ni själva ska gå tillväga när ni senare hjälper patienten. När ni känner er tryggare i situationen, ska ni successivt ta mer ansvar för patientens omvårdnad, med stöd av omvårdnadsprocessen.

När studentparet utfört basal omvårdnad på en patient ska sökorden nedan reflekteras kring efteråt.

Vilka omvårdnadsbehov kan identifieras hos patienten?

Tema	Kan innefatta
<i>Hud</i>	Bedöm hudstatus
<i>Nutrition</i>	Bedöm patientens nutritionsstatus
<i>Andning</i>	Observera patientens andning
<i>Cirkulation</i>	Mät puls och blodtryck, palpatoriskt och auskultatoriskt
<i>Elimination</i>	Bedöm patientens avföringsfrekvens och observera om det finns några förändringar eller avvikelser från det normala

<i>Sömn/vila</i>	Fråga patienten om deras upplevelse av sömn
<i>Aktivitet och rörelse</i>	Observera hur patienten rör sig och vilka hjälpmedel de använder

Läs på om det sökord ni väljer och gör en bedömning tillsammans med patienten. Identifiera vilka omvårdnadsbehov patienten har.

Efter att datainsamling och bedömning är genomförd, ska studentparet analysera och reflektera över lämplig omvårdnadsplan för patienten. Diskutera era observationer och bedömningar med den handledande sjuksköterskan. Planera sedan patientens fortsatta omvårdnad utifrån omvårdnadsprocessens steg i samråd med patienten.

Aktivitet 3 kan göras vid flera tillfällen där flera sökord kan bearbetas.

Lärandemål som bearbetas:

- upprätta omvårdnadsplan utgående från patientens grundläggande behov och önskemål med stöd i sjuksköterskans kärnkompetenser, omvårdnaden konsensusbegrepp och omvårdnadsprocessen
- visa aktuell lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras.